

KÖVETELMÉNYEK GRAVITÁCIÓS SZENNYVÍZELVEZETŐ RENDSZEREK ÉPÍTÉSÉNÉL

SOPRONI VÍZMŰ Zrt.

Sopron, 2022. január

Tartalomjegyzék

1. CSATORNÁK

1.1. Gerinccsatorna

1.2. Bekötő csatorna

2. TISZTÍTÓ AKNÁK, IDOMOS TISZTÍTÓ NYÍLÁSOK

2.1. Aknák

2.2. Tisztító nyílások bekötő csatornákon

3. CSATLAKOZÁSOK

3.1. Gravitációs gerinccsatorna csatlakozása gravitációs gerinccsatornára

3.2. Gravitációs bekötő csatorna csatlakozása közvetlenül gravitációs gerinccsatornára

3.3. Gravitációs bekötő csatorna csatlakozása aknára

3.4. Gravitációs belső házi szennyvízhálózat csatlakozása gravitációs bekötővezeték tisztítónyílására (visszakötések kialakítása)

3.5. Nyomott belső házi szennyvízhálózat csatlakozása gravitációs bekötővezeték tisztítónyílására (visszakötések kialakítása)

4. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

5. A BELSŐ SZENNYVÍZHÁLÓZAT ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

6. MELLÉKLETEK (TÍPUSRAJZOK)

BEVEZETÉS

A „Követelmények gravitációs szennyvízelvezető rendszerek építésénél” című műszaki irányelv a Soproni Vízmű Zrt. üzemeltetésében lévő szennyvíz-elvezető hálózatok tervezésénél, létesítésénél, rekonstrukciójánál alkalmazandó anyagokkal, technológiákkal kapcsolatban ad iránymutatást.

A követelményben leírtaktól eltérő anyagok, technológiák alkalmazását megelőzően minden esetben egyeztetni kell a Soproni Vízmű Zrt.-vel.

1. CSATORNÁK

1.1. Gerinccsatorna

- Csatorna anyaga:

Kőagyag

Új hálózatok létesítésénél, meglévő hálózatok rekonstrukciójánál. Tokos-gumigyűrűs kötési rendszerű, mázas kivitelű, **MSZ-EN 295 - DINplus** minőségű cső és idomai.

Polipropilén (PP)

Új hálózatok létesítésénél, meglévő hálózatok rekonstrukciójánál, maximum DN 300 mm-es átmérő esetén, **MSZ-EN 1852-1 szabványnak** (adalékmentes, 100% PP alapanyagú) megfelelő minőségben, **PP SN10** cső.

Különleges körülmények között a PP cső alkalmazását egyeztetni kell a VÍZMŰ képviselőivel.

Üvegszál-erősítésű poliésztergyanta (pl. Hobas)

Új hálózatok létesítésénél, meglévő hálózatok rekonstrukciójánál, DN 400 mm, vagy ennél nagyobb átmérő esetén.

Vasbeton

Új hálózatok létesítésénél, meglévő hálózatok rekonstrukciójánál, D 800 mm, vagy ennél nagyobb átmérő esetén.

- Csatorna átmérője, hossza:

Minimum DN 200 mm átmérőjű és 2500 mm hosszú cső.

- Csatorna esése, vonalvezetése:

Minimális esés 5 ‰.

Maximális esés 50 ‰.

Gerinccsatornán idomokkal kialakított iránytöréseket nem lehet építeni.

Olyan nyomvonalvezetés választandó, ami a csatornatisztító géppel való megközelítés feltételeit biztosítja.

1.2. Bekötő csatorna

- Csatorna anyaga:

Kőagyag

Új és meglévő gerinccsatornára csatlakozó bekötés esetén. Tokos-gumigyűrűs kötési rendszerű, belül mázas kivitelű, **MSZ-EN 295 - DINplus** minősítésű cső és idomai.

Polipropilén

Új és meglévő gerinccsatornára csatlakozó bekötés esetén, kizárólag **MSZ-EN 1852-1 szabványnak** (adalékmentes, 100% PP alapanyagú) megfelelő minőségben, **PP SN10** cső.

- Csatorna átmérője:

Minimum DN 150 mm

- Esése, vonalvezetése:

Minimális esés 10 ‰,

Maximális esés 50 ‰,

Olyan nyomvonalvezetés választandó, ami a csatornatisztító géppel való megközelítés feltételeit biztosítja. A vízvezeték alatti mélységi vonalvezetés alkalmazandó.

A bekötésekben a gerincvezetékhez és a tisztítónyíláshoz való csatlakozáson kívül idom nem építhető be, kivéve az alábbi eseteket:

- 45⁰-os függőleges irányú csatlakozás után közvetlenül kell vízszintes irányba fordulni,
- 45⁰-os függőleges irányú csatlakozás után – közműkeresztezés esetén – a gerinccsatorna csőtengelyéhez mérten max. 1,0 m szintemelés megengedett.

A bekötő csatornákat lehetőleg közvetlenül csőre kell rákötni.

2. TISZTÍTÓ AKNÁK, IDOMOS TISZTÍTÓ NYÍLÁSOK

2.1. Aknák

- Anyaga:

DN 100 beton.

- Elhelyezése:

Minden töréspontban, gerinccsatlakozásoknál, egyenes szakaszokon max. 80 méterenként szükséges.

- Kialakítása (1. ábra):

Fedlap és keret

Utakon, közlekedési felületeken DN 600 mm átmérőjű, közúti teherbírásnak megfelelő D400 kN-os szürkeöntvény, „**Sopron Vízmű**” logós kivitelű fedlap, csillapító betéttel. A keret D400/F900 terhelési osztályú, gyárilag 16 cm-es betongyűrűbe ágyazott, belül végig öntvény.

Csak a járdaszegély tartományában: mint előző, de C250 kN-os teherbírású. A keret gyárilag 12 cm betongyűrűbe ágyazott.

A fedlap és a keret járószintbe-emelését beton szintbeállító gyűrűkkel kell elvégezni. A szintbeállító gyűrűkkel maximum 20 cm-es emelés megengedett. Ennél nagyobb szintkülönbség áthidalását az aknaszűkítő elem cseréjével, vagy aknamagasító elem beépítésével kell biztosítani. Nagy esésű terepen, illetve 1-2 cm-es emelés esetén speciális ragasztóanyag alkalmazható.

Amennyiben a szennyvízhálózat kiépítése megelőzi az út építését, a fedlap szintjét a meglévő terepszinthez kell kiépíteni. Az aknafedlapot erősített védelembe kell helyezni (fedlap körül min 50 cm szélességben és min. 50 cm mélységben - a szűkítő fele mélységéig). Az útépités során az aknák fedlapszintjét az útépitést végzőnek kell az új burkolat szintjéhez igazítani társaságunk technológiai előírásainak megfelelően.

Szűkítő elem

Excentrikus kialakítású, DN 100/62,5/60 FSZ méretű aknaszűkítő elem. Szükség esetén kisebb magasságú elem alkalmazható (sekély aknák).

Aknamagasító elem

DN 100 cm-es belső átmérőjű csaphornyos kivitelű, gyűrűk közötti vízzáró cementhabarcs tömítéses, beépített aknahágcsóval. Az aknahágcsók tömör acél anyagúak, műanyag bevonattal ellátottak, oldalcsúszás ellen biztosítottak.

Aknafenék (1/2. ábra)

A csőátmérőnek és a vezeték iránytöréseinek megfelelően kialakított előre gyártott aknafenek elem. A folyóka a cső teljes átmérőjének megfelelően "U" szelvényű. Kiválasztásnál figyelemmel kell lenni a tervezett vagy a későbbiekben lehetséges csatlakozásokra. Nagyobb átmérő esetén (DN 400 feletti gerinc) négyszögletes, egyedi méretű monolit aknakamra.

Bukóakna (1/3/1. – 1/3/2. ábra)

- 60 cm bukásig (folyásfenék szinttől mérve) aknán belül.
- 60 cm feletti bukásnál, DN 200 mm-es átmérőjű gerinc esetén aknán kívül elhelyezett ejtőcsöves kialakítással (bekötések esetén is). Az ejtőcsövet betonba kell ágyazni, az ejtőcső az aknafaltól max. 30 cm-re lehet. DN 200 mm-nél nagyobb gerincnél az ejtőcsöves kialakítás nem megengedett.

2.2. Tisztító nyílások bekötő csatornákon

- Anyaga:

Bekötés anyagával megegyező.

- Elhelyezése:

Nem zártosú beépítés esetén telekhatáron belül, legfeljebb 1 m-re.

Zártosú beépítés esetén az épület falsíkján kívül, ahhoz a lehető legközelebb.

- Kialakítása (2. ábra):

Fedlap és keret

Szürkeöntvény anyagú. A fedlap furattal ellátott. A tokelzáró és a fedlap közötti távolság 5 cm + simító beton kikenés.

Tisztító felállás

Átmérője minimum DN 150 mm.

A fedlap alatt a cső végén áttoló idom (kőagyag rendszereknél) helyezendő el. Az áttoló idom legalább felének szabadon kell maradnia. A keretet és az áttolót betonba kell ágyazni.

Tokelzáró használata szükséges – gumigyűrű nélkül, biztosítva a kiemelhetőséget!

Mind a gerincvezeték mind a ház felé íves kialakítást kell alkalmazni. Bukás kialakítása „T” idommal történhet. Folyásfenéken, bukó tisztítónál, polipropilén rendszereknél egymást követő két darab 45°-os idom, kőagyag rendszereknél 90°-os idom alkalmazandó. Átfolyós tisztító esetén íves „T” idom alkalmazandó.

Azoknál az ingatlanoknál, ahol szennyvíz mintavételi hely kialakítása szükséges, beton tisztítóaknát kell építeni a 2.1-ban leírtak szerint, minimum 30 cm-es bukással. A befolyó csövet az aknafal síkjától 10 cm-rel hosszabbra kell hagyni.

3. CSATLAKOZÁSOK

3.1. Gravitációs gerinccsatorna csatlakozása gravitációs gerinccsatornára

Gerinccsatornák csatlakozása csak beton aknában a 2.1. pontban foglaltak szerint történhet.

3.2. Gravitációs bekötő csatorna csatlakozása közvetlenül gravitációs gerinccsatornára

- Kialakítása (3. ábra):

A bekötés nyomvonalának a gerincvezetékre és az ingatlan telekhatárára merőlegesnek kell lennie.

A gerinccsatornáról történő leágazás az alábbiak szerint történhet:

Új gerinccsatorna esetén:

<i>Gerincvezeték átmérője</i>	<i>Leágazás módja</i>
DN 350 mm-ig	Leágazó („T” v. "Y") idommal - csak idomcsaládos cső lehet (kőagyag, PP).
DN 400 - 500 mm között	Idommal v. megfűréssal.
DN > 500 mm	Idommal v. megfűréssal.

Meglévő gerinccsatorna esetén:

<i>Gerincevezeték átmérője</i>	<i>Leágazás módja</i>
DN < 200 mm	Leágazó („T” vagy ”Y”) idommal.
DN ≥ 200 mm	Leágazó („T” vagy ”Y”) idommal, ill. rendszerazonos technológiájú megfúrással (külön egyzetetés!).

Meglévő gerinccsatornára történő csatlakozás esetén az alkalmazható megoldások a gerinccsatorna anyagától és a leágazás átmérőjétől függően eltérőek is lehetnek.

Az idom leágazó csomójának helyzete a vízszinteshez képest a 15° és 45° között tetszőleges lehet. A leágazó idom után vagy a csővel, vagy 45°-os idommal kell indulni merőlegesen az ingatlan irányába. Az idomok megválasztásánál a bekötő csatorna átmérőjét lehetőleg szűkítő idom alkalmazása nélkül kell elérni.

3.3. Gravitációs bekötő csatorna csatlakozása aknára

Aknára történő bekötés csak műszakilag indokolt esetben létesíthető.

- Kialakítása (4. ábra):

60 cm-es bukásig aknán belüli bukással kell a bekötést megépíteni ejtőcső nélkül.

Gumigyűrűs tömítésű aknánál a gyűrűk kötési vonalában csatlakozni nem lehet. Az aknafalon való átvezetésnél a bekötés anyagának megfelelő befalazó idom alkalmazása szükséges.

60 cm-es bukás felett aknán kívül elhelyezett ejtőcsővel kell a bekötést megépíteni. (Kialakítása a 2/1. pontban leírtak szerint.)

Az aknafenek elemet úgy kell kialakítani, hogy a bekötés az annak átmérőjéhez igazodó teljes „U” szelvényű folyókéval csatlakozzon a fő folyásirányhoz.

3.4. Gravitációs házi szennyvízhálózat gravitációs bekötővezeték tisztítónyílására (visszakötések kialakítása)

Amennyiben a házi belső szennyvízelvezető hálózat nem nagyobb DN 200 mm és körszelvényű, a megfelelő idom alkalmazásával („Ü” gyűrű, gumimandzsettás kötőelem, szűkítő idom stb.) kell a tisztítónyílásra csatlakoztatni. Ha a házi szennyvízelvezető hálózat nagyobb DN 200 mm-nél vagy nem körszelvényű, a tisztítónyílás helyett a 2.1 pont szerinti akna építése szükséges DN 80-as méretben.

3.5. Nyomott belső házi szennyvízhálózat csatlakozása gravitációs bekötővezeték tisztítónyílására (visszakötések kialakítása)

PVC anyagú idomos, vízzáró, nyomásálló kivitelben.

4. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

Az elkészült csatornákról a Soproni Vízmű Zrt. által alkalmazott formátumú és rétegekiosztású digitális geodéziai bemérést el kell készíteni, amelyen fel kell tüntetni a bekötővezetékek nyomvonalát is. A bemérést a Soproni Vízmű Zrt. részére (1 pld. digitális és 3 pld. papír formátumban) kell az átadási dokumentáció részeként át adni.

A megépített csatorna megfelelőségét csatornakamerás vizsgálatnak kell alávetni, amely vizsgálatot kizárólag a Soproni Vízmű Zrt.-nél kell megrendelni.

Ezen túlmenően - egyedi elbírálás esetén - víztartási próbát is kell végezni új csatornahálózat építése esetében.

Meglévő gerinccsatornára történő utólagos csatornabekötések kivitelezésekor a gerinccsatornáról történő leágazást digitális fényképpel kell dokumentálni közeli csomóponti felvétellel és egy, a tisztítóidom felőli, a teljes bekötésről készült felvétellel.

A kivitelezés során az esetleges megszüntetéseket visszabontással, ill. habbetonnal vagy sovány betonnal történő injektálással kell megvalósítani.

Ágyazati anyagként olyan, megfelelő szemcsenagyságú és -eloszlású kavicsot, homokos kavicsot lehet alkalmazni, amely tömöríthető az előírt tömörségi fokra. Ennek minőségét műbizonylattal dokumentálni kell a kivitelezés során.

5. A BELSŐ SZENNYVÍZHÁLÓZAT ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A belső szennyvízelvezető hálózatot vízzáró kivitelben kell megépíteni. A tisztítóidomra csak épületgépészeti (idomos) technológiával lehet csatlakozni. A szennyvízelvezető hálózatba sem csapadékvíz, sem talajvíz nem vezethető. Amennyiben az ingatlan elárasztási szintje alatti helységei gravitációsan be vannak kötve a szennyvízelvezető hálózatba, az ingatlan elöntés elleni védelmét visszaáramlás elleni műszaki védelem beépítésével a felhasználónak kell biztosítani.

6. MELLÉKLETEK (TÍPUSRAJZOK)